

Az előfizetés ára:

1883 januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . . . 4 frt.
 negyed évre . 2 frt.
 Előfizetheti a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B.** és társánál, **Böhm M.** könyvkötőnél.

PÉCS

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
 1-szer . . . . . 6 kr.
 2-szer . . . . . 5 kr.
 3-szor . . . . . 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyilttérben egy sor . . . . . 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B.** és társánál, **Böhm M.** könyvkötőnél Király-utca.

Olvasóinkhoz.

A küszöbön álló újévvel a „Pécs” harmadik évfolyamába lép. Lapunk nyilvános vállalkozás, mely közönségével folytonos, benső viszonyban áll, s így annak szíves támogatásáért nemcsak köszönettel, hanem felelősséggel is tartozunk. Felelősségünk élénk tudatában legyen szabad nekünk, kik eddig annyi ügynek voltunk szószói, csak magunkról nem beszéltünk, ezuttal saját vállalatunkról szólani és számot adni sáfárkodásunkról.

Szerény alapon, esekély eszközökkel, de eszményeink iránti buzgalom és lelkesülés teljes mértékével indult meg lapunk, nem nézve anyagi haszonra, csak azt keresve, hogy eszményeinek minél tisztább kezekkel, s minél sikeresebben hozhasson áldozatot.

Láttuk, hogy vidékünk úgy a politikai, mint a társadalmi élet terén hiányokkal küzd; láttuk, mint terjednek politikai eszmék, melyek, ha megvalósulnának, hazánk be nem látható bonyodalmak utvestőjébe kerülne; láttuk, hogy társas életünk nemes irányu fejlesztésében nélkülözi azon közszellemet, melynek ébrentartása s növelése különösen a sajtó feladatához tartozik; láttuk a vidéki sajtóviszonyok sivárságát, s igazi feladatával meg nem egyeztethető

munkáját, láttuk mindezeket, s kiléptünk, hogy e hiányok legalább ott és annyit segítsünk, a mennyit esekély erőnk és képességeinkhez mérten segíthetünk.

Használni minden jó ügynek, védekezni minden irányzat ellen, mely haladásunk, törvényesen biztosított szabadságunk, a közbéke és köztisztesség követelményeivel ellenkezőben áll, ez volt feladatunk.

E feladatunkat teljesíteni törekedtünk is tekintet nélkül arra, mi vár mindezekért reánk, elismerés-e, vagy tövisszozoru. Habozás nélkül szálltunk szembe a túlzó s valószínűsítatlan politikai ábrándoskodással, a türelmetlen pártpolitika vak támadásaival; szembe szálltunk a szabadság örve alatt üzött mindennemű visszaélésekkel, a nyárs-polgáriás szűkkeblűséggel ép úgy, mint az uralkodó balvéleményekkel, s a fel-fel burjánzó erkölcsi feslettséggel.

Előre tudtuk, hogy sokan lesznek, kik mindezt kellemetlenül fogadják, de azt is tudtuk, hogy valamely következtetés kellemetlensége még nem tanuskodik annak helytelensége mellett.

Mi a sajtóban az eszmék magvetői vagyunk, kik nem nézik hová hull a mag, s nem nyugtalankodnak sóvár aratókként, vajjon a termés hányszorosan hozza meg a hasznot. Igaznak hinni valamit, s azt ki is

mondani: ez a mi teendőnk, mely véget ér mihelyt az, mit igaznak tartunk, nyomtatásban is megjelenik egy darab papíron. Mi sors vár arra azután, mit mondanak rá az emberek, az nem a mi dolgunk. Egyszerre érezve kicsinységünket ép úgy, mint az általunk kimondott igazság hatalmát, kevesebbnek is, többnek is érezzük magunkat, mintsem, hogy akár félénken, akár elbizakodva lessük szavaink hatását.

Ellenségeinket pedig nem számolgatjuk. Nem mintha szemet hunynánk saját gyengeségeink iránt, hanem, mert él bennünk a meggyőződés, hogy az igazság nem függ személyektől, kis és nagy emberektől, hanem önmagában bírja hatalmát, melynek a természet örök és megváltozhatatlan rendjénél fogva elébb-utóbb, de győzni kell. Mustármag az mely terebélyes fává nő, akarmilyen erőtlén kéz ültette légyen is.

Némi sikereink pedig már eddigelé is vannak.

Végül lehetetlen a jól végzett munka tudata nélkül tekinteni vissza azon irodalmi életre, melyet munkatársaink nemes buzgalma által támogatva, itt Pécsen teremtési sikerült.

Annnyival inkább lehet azt méltányolnunk, mert lapunk nem levén azon helyzet-

A „Pécs” tárezája.

A nazarenusok Barányában.

(Vége.)

Továbbá, azt is hirdetik, hogy ő nekik pap nem kell, mivel ők mindnyájan azok s így a papnak járó fizetés kötelezettsége alól is felmentve hiszik magokat Máté X. r. 8 verse alapján, hol Údvözítőnk Izrael eltévedt juhaihoz küldött tanítványainak ezt adja tanácsul a szentlélek ajándékaira cselelve: „ingyen vettétek, ingyen adjátok; de a mely kifejezés alatt azt érti, hogy az ige hirdetőnek ne kényszerítésből viseljenek gondot Isten seregéről, hanem örömet, nem kívánván étkelenül a nyereséget. (I. Péter r. 2.) azokat érheti méltó roszalás, kik megátamadják az ő juhaitak, nem gondolván semmit a Krisztussal és a nyájjal, csak önmagokat legeltetik. Hogy Megváltónk maga is így gondolkodott, kitűnik onnan is, mert mindjárt utasítása után így szól: „méltó a munkás a maga táplálására.” Pál apostol pedig több alkalommal figyelmezteti a gyülekezetet, hogy az egyházi szolgákat, kik egész életüket a nép javára szentelik, világi javaikból részesítsék (I. kor. 9. 13.) És így, a szentírásból idézhetnék meg számos helyet a mely mind csak azt bizonyítaná, hogy az állandó egyházi szolgálat az ő

keresztényeknél is, az isteni tiszteletnek elmaradhatlan alkatrésze volt; s mikor a nazarenusok megtagadják: csak a szentírás ellenére járnak, a mit pedig ők egyedüli alapnak ismernek. Ugy látszik azonban, hogy az csak azért képezi náluk az alapot, hogy azt lábaikkal tapodják, bemoskolják . . .

Es daczára most már annak, hogy a nép közé szórt iratukban azt hirdetik, hogy ők nem ismernek különbséget papok és világiak között, mégis vannak papjaik, apostolai, kiknek fizetésök a nép, illetve a gyülekezet önkényes adományából kerülnek ki, azonfelül pedig a gyülekezet feltétlen engedelmséggel tartozik nekik.

Gyönyörű állapot! Önkényes adomány a szenteknél, kik szolgálatukért semmi fizetést nem fogadnak el. Valóban szép . . . Es mig ezt egyfelől hirdetik, addig másfelől saját életökkel hazudtolják meg a szentek állításuk igazságát, mert a való az, hogy az ily, önkényes adomány nem egyéb mint a hívek nyakára rótt, sokszor nagyon is súlyos fizetési kötelezettség, annyira, hogy több helyen a hivatkozott beszédett önkényes adomány fölér huszszoros egyházi adóval. Így hazudtolják meg állításaikat egyebekben is minden lépten nyomon. Szolgálatról beszélnek, mikor papjaiknak nincs semmi teendőjük, mert egy-egy gyülekezet alig számlál 60—80, vagy ha több, hát száz tagot . . . Itt ugyan nem sok dolgunk akad. A szülőtteket jegyezze az állam, ha ugyan néha néha nem felejtik el bejelenteni a

jegyző urannál. . . . . Nem esketnek; lelkész segédlete mellett nem temetnek. . . . A szenteknek nem szabad bankódnai azok fellett, kik egykor szívök szerelmői valának.

Látni való hát, hogy tanaikkal milyenek a nem katonaszkodás általában a fegyver-, eskü-, iskola- és az állami terhekől mély irtózat — mig egyfelől az állam lét-alapját veszélyeztetik s mi több támadják meg; addig másfelől a gyermek keresztység, s már előbb felsorolt több keresztény ellenes tanaikkal megtagadják az emberi szív legszentebb érzéseit, kötelességeit, a lélek legtermészetesebb szükségait s az embert hasonlóvá teszik a baromhoz, illetve az érzéketlen kódarabhoz, mely nem sir, nem jajgat, nem lát, nem hall, nem érez. . . .

Jaj! de a bolondoknak, kevelyeknek és tudatlanoknak eszöket veszti Isten, hogy Nabukodonozor módjára füvet egyenek. . . . Avagy nem eszét veszté-e az a hódmezővásárhelyi nazarenus, ki látá álmat, hallá, hogy a Jehova parancsolá neki, miként hajdan Abrahámnak, hogy áldozza fel magát. A kis gyermeket ágyából kirántva, az asztalra fekteté és szoltárokat énekelve, az ártatlan nyakát egy éles bárdal vágta ketté? Vagy mit itélünk arról a nazarenusról, a ki lovának eltört lábát imájának csoda tevő erejével akará összeforrasztani és ama másíkról, ki felment háza tetéjére, hogy röpljön, de ugy leessett, hogy 3 hétig nyomta az ágyat repülési productója után. Sorolhatnék még elő számos esetet, melyek-

ben, hogy munkatársait bármi csekély munkadíjjal is kitüntethesse, az irodalmi tevékenységet mesterkéltnék, erőltettnék tekinteni nem lehet. Mennyire sikerült ezáltal Pécs város és vidéke szellemi életét előbbre vinni, városunk szellemi vagyonát szaporítva, ezáltal annak súlyát is növelni, van-e érdemünk e téren, annak megítélését a jövő pártatlan bíraskodására bizzuk, mert vannak — s talán nem kevesen — kik kétségbevonják az ebből származó előnyöket, melyeket viszont mi talán hajlandók vagyunk tulozni.

Álljon itt tehát elismerés és tájékoztató azoknak névsora, kik lapunkat dolgozataikkal megtisztelték:

Angyal Pál pécsi kir. alügyész, Bánffay Simon pécsi kir. közjegyző, Berki István ref. lelkész (Zaláta), Békefy Remig gymn. tanár, Blum Gyula m. k. állami főmérnök, Brusch Áljós néptanító (Daróczyhalma), Czigliányi Béla, kir. tszéki bíró, Deutsch Gyula (Páris), Dr. Darázs Ödön ügyvéd (Siklós), Endrődy Sándor író, Filöp Ignác postamester (Szederkény), Fekete Gyula aljegyző (Mohács), Fejes Zsigmond néptanító (N. Csány), Feiler Miksa képesített tanár (fenéki puszt), Filep Endre hírlapíró (Mohács), Flammang Victor író (Páris), M. D. Gabriel (Páris), Dr. Gerece Péter reáltanár, Grünhuth Ignác köz- és váltó ügyvéd, Hetessy Viktor ref. lelkész (Drávafo), Incedy Dénés gymn. tanár, Dr. Illés Károly ügyvéd, Izsépy László (Baté), Jeszó Lajos evang. lelkész, Jovanovich Pál, Kasza József növendék pap, Kengyel Mór ügyvéd, Komócsy József író (Bpest), Dr. Kopesányi Károly jogtanár, Dr. Kosutány Tamás gazd. akad. tanár (M. Óvár), Dr. Kosutány Ignác jogtanár, Koszits Szilárd ügyvéd, Kölln Gyula növendék pap, Dr. Loewy Lipót orvos, Liebbald Béni néptanító, Dr. Lukács Adolf jogtanár, Malmosi Károly gymn. tanár (Bpest), Mihálkovic Árpád alj. bíró, Nagy Lajos ref. lelkész (Vörösmarh), Orion, Pakuzi Gyula ügyvéd (Siklós), Paszlavszky

ből mind csak az ő elmeháborodottságuk és vakbuzgóságuk tűnnek ki; de minek pazaroljam az időt? Hiszen az eddigi elmondottak is teljesen elegendők arra, hogy még a gyenge értelműek is megérték a nazarenismus káros voltát, úgy az államra, mint a kereszténységre! S ha ez így van, a mit pedig senki sem tagadhat, nem feltehető-e hogy idővel ezek is, miként elődjeik az ana-baptisták, dögvészként fognak pusztítani vad rajongásaikban embert és mindent, mit az ember nemesnek, szentnek, dicsőnek tart, ismer és imád?! S nem kell-e dicsőíteniük hazánk régi törvényhozóit, kik országgyűlési törvény czikkkel üzték tova hazánkból a bevándorolt ana-baptistákat? S míg a hajdan nagyjairól, hazánk, nemzetünk ez általt emlékü nemtőről tisztelettel kell emlékeznünk, kik hű őrállóként teljesíték a nehéz időkből is a nemzet boldogítására célzó szent kötelességeiket: nem-e a csodálkozással kell tapasztalunk másfelől, hogy a nemzet jelen nagyjai nem veszik észre a veszélyt, mely közboldogságunkat az oldalról is fenyegeti, sőt megengedik, hogy a nazarenusok az állam és kereszténység e kicsiny de határozott ellenségei az országban szerte bujtórjanozzanak és ássák alá a társadalmi rend oszlopait. . . . . Vigyázzunk, mert a mi még ma kicsiny szikra, holnap már lángtengerré válhatik.

NAGY LAJOS
reform. s. lelkész.

József tanár (Bpest), Requinvi Géza reáltanár, Dr. Schapinger Richard, Schneider István tanár, a „Néptanoda“ szerkesztője, Dr. Személyi Kálmán jogtanár (N. Vár), Szerena, Vajda Viktor gymn. tanár (N. Vár), Dr. Várady Antal tanár (Bpest) Vécsey Rezső magy. kir. távirafőnök, Záray Károly kereskedel. és ipar kamarai titkár, Zsoldos Lajos néptanító.

Ezzel bevégeztük számadásunkat és csak annyit jelentünk ki, hogy politikai iránynyunk marad az: a mi volt. A szabadelvű párt programjának őszinte és utógondolat nélküli hívei vagyunk. Midőn közönségünknek eddigi pártolásáért köszönetet mondánk, felkérjük lapunknak további támogatására.

A „Pesti Napló“nak nagy a panasa.
„Régen feltűnt már előttünk az, a mi lett most már határozott ítéletet mondhatunk, hogy a kormány saját céljaira alapított, vagy segélyvel kitarított vidéki lapok által behalozza immár az egész országot. Nincs oly megye, nincs oly nagyobb vidéki város, a hol a kormánynak egy, vagy több organuma ne lenne. Ezeket tartja aztán a kormány pénzrel ingyen czikkkel, minden jóval. Jövedelmező hirdetések, terrorizmus és pressió, mind egy célra vezető eszközök, hogy a vidéki közélet szabad léktetése elnyomassék, s a helyett csak is tendenciós dolgok találjanak befogadtatást, a vidéki mozgalmak pedig a sajtó iroda utasításai szerint ferdtessenek el, vagy agyon hallgatassanak.“

Hát ez bizony fontos leleplezés.
Mi eddig úgy tudtuk, hogy Magyarországon a vidéki lapok tulnyomó többsége ellenzéki vagy határozottabban függetlenségi, s ezt mi természetesen is találjuk nemcsak azért mert a függetlenségi eszmék tetszetősebbek s így népszerűebbek is, hanem azért, mert a vidéki nép jobban szereti az olyan lapot, ahol bajaiért kedvére kizugolódhatja magát, mint az olyat, mely sokszor a maga egész kellemtelenségében tartja elé az álmódázást nem tüő száraz helyzetet. Mi úgy tudtuk, hogy Baranyamegyében s Pécsen ami kormánypárti lap volt, kimult, s ez nem igen látszik igazolni a „Pesti Napló“ leleplezését. A mi pedig lapunkat illeti, mi úgy emlékszünk, hogy annak megindításakor mi a kormánynyal nemcsak lekötelőz, de semmiféle viszonyban nem állottunk, s lapunkat senki a saját céljaira nem alapította, sem pedig semmiben nem segélyezte. Megyénk főispánját lapunk vezérezkik írói csak látásból ismerik, s vele, kit a „Pesti Napló“ a vidéki sajtó megszerzésében a kormány ügynökének állít soha semmi módon érintkezni nem volt szerencsénk. Mi a kormánnytól semmi előnyt nem huztunk.

Nekünk nincs Maecenásunk, ki lapunkat kerülete választó közönségének ingyen küldené, mint ez a függetlenségi elveket hirdető sajtónál történik, hogy pedig megyénkben határozattá emeltetett volna, hogy lapunkat minden megyei és községi hivatal, mint hivatalos lapot jártni köteles, badar beszédnek mondjuk. Azok a „hivatalos hirdetések“ melyeket a „Napló“ emleget, szépen elmennek az ellenzéki sajtóba, s ez igen természetes. Az a hivatalnok se szereti, ha nyilvánosan megtámadják, s így van annyi belátása, hogy oda kedvez, a honnan a támadást várja. A sajtó irodával nincs összeköttetésünk, onnan soha utasítást nem kaptunk, de hasztalan is kaptunk volna. És feltéve, hogy innen czikkeket, vagy épen utasításokat fogadunk el, még akkor sincs oka senkinek nekünk szemrehányást tenni, mert a sajtó iroda azon kormánynak közege melynek mi politikai meggyőződés-

ből hívei vagyunk. S ez még így is nagy különbséget tenne köztünk és a „Pesti Napló“ között, ki elvei s meggyőződése ellenére jó pénzért Kossuth iratainak kizárólagosan szabadalmazott kiadójává csapott fel.

Czikkeket, mást mint munkatársainkét soha nem közöltünk, litografizott czikkre semmi szükségünk.

És ha így végigmegyünk a „Napló“ minden állításain, azt mind valótlanknak nyilvánítjuk, kérdezzük: annyira kifogyott már a „Napló“ a kormány elleni komoly argumentumokból, hogy közönséges hazugsághoz nyulni se átal? Egyébiránt még azt se kérdezzük, mert a ki az ilyen badarságokon megütközik, az nem ismeri a „Napló“, hanem sajnálkozunk azon, hogy a mindenáronvaló ellenzékieskedés mennyire képes egy ellenzéki organumot valódi hivatásától eltéríteni, és hogy az a fővárosi sajtó, mely kedvező helyzetében Magyarországon úgy is minden szellemi életet abszorbeál, s hatalmas versenyével a vidéki sajtót úgy is csaknem lehetetlenné teszi, még ezzel sincs megelégedve, hanem ilyen nemtelen eszköztől sem riad vissza, hogy szegényesebb versenytársait épen olyan oldalról támadja meg, hol azok szigorubb morálnak hódolnak, mint az erőszéken különben is jól ismert támadó.

A természettudományi társulatban egy tudós a minap azt bizonyította, hogy a gondolkodás ugyanolyan munkája az embernek mint bármi más testmozgás, mely gyakorlás által tökéletesíthető. Azt is hozzá tehetné volna, hogy míg egy ember testedző torna és nemes mozdulatokban győnyörködik, addig a másik csak a bukfenyhányásban leli kedvét, s így hasonlata még találabb leundett. A gondolkodásnak magyar porondján, mért adja magát ilyen bukfenyhányásokra a „Pesti Napló“? Élemedett kora, hervadt bajai óva inthetnek, hogy merész mozdulatok reszkírozása helyett inkább valami illo munkára térjen át. Ó elég világlátott, kétségkívül tudja, hogy egy zajos ifjuság után ha a tükör górombán, de hízélgés nélkül azt mutatja „tempo passati“, tanácsos felhagyni a korát mult foglalkozással. Egy nyugalmas „marchande des modes“ üzletben megvonulva, hamis vuklikkals hulló fogakkal bár, de publikumra még mindig találva, lehet mulattató s tanulságos részleteket elbeszéli a letűnt régi jó idokról. Alkudjék meg ő is az idővel. Ne hányjon bukfenzereket, s főképp a politikai morál oktatásával hagyjon fel az, ki ilyeneket csak vehet, de nem adhat.

A közadók kezeléséről szóló 1883. XLIV. t. az jövő év január 1-én lép életbe, minél fogva az adóügyek ellátása már a jövő évben az idézett törvény rendelkezései szerint lesz vezetendő is intézendő s így a jövő évi adókövetésnek alapul szolgáló előmunkálatok is, melyek még a jelen év folyamán eszközözendők, az említett törvény értelmében készítendőek és toganasítandók. E végből a m. kir. pénzügyminiszter elrendelte:

a) hogy a törvény 11. §-a szerint a IV. osztályu keresetadó s a tőkekamat-és járadékadót ezentul első fokban nem az adókövető bizottságok, hanem a kir. adófelügyelők vetik ki:

b) hogy a házadót jövőben a községi közegek nem egy, hanem három év, — a III. osztályu keresetadót pedig az adókövető bizottságok szintén nem egy, hanem három év tartamára való érvénynyel vetik ki:

c) hogy a 19. §- szerint jövőben az adókövető bizottságok, — a 30. §- szerint pedig a felszámolási bizottságok három év tartamára alakíthatnak.

A földadó a jövő évtől kezdve a magyar állam egész területén az orsz. földadó bizottság által véglegesen megállapított új földadó catasteri munkálatok alapján fog kivetetni. A többi adónemek a határörvi-

déki részekben, miután az év hátralevő része elegendő időt nem enged az átmeneti intézkedésekre, az eddigi mód és gyakorlat szerint fognak kivettetni.

Miután a törvényhozó testület előlebe törvényjavaslat terjesztett be a földadó, házadó, tőkekamat és járadékadó, valamint az általános jövedelmi pótdadó iránti törvények módosításáról, s minthogy ennek elfogadása esetén a házbéradó és az általános jövedelmi pótdadó kivétele iránt fennálló intézkedések lényeges változást fognak szenvedni: mindaddig, míg az érintett törvényjavaslat letárgyalva s mint törvény szentesítve és kihirdetve nem leend, egyelőre függőben nem tartandók. Ezen intézkedés azonban nem zárja ki azt, hogy az adókötelesek a házbérvédelemre, a tőkekamat és járadékadó alá tartozó jövedelemre, valamint az általános jövedelmi pótdadó kivételénél tekintetbe veendő adóssági kamatokra vonatkozó bevallásait a kitűzött határidőben az illetőségük helyét képező községnél benyújtani tartoznak.

A jövő évi földadó kivételének alapjául szolgáló egyéni birtokkievétel módjára fognak időről-időre kiadatni, hogy azokban már a fizetendő földadó is ki lesz tüntetve s mindegyik birtokiv mellé egy értesítvény lesz mellékelve, melyben a tulajdonos értesítettik, hogy mennyi földadó vettettett ki rá 1884. évre. A községi előljárók kötelesek lesznek ezen értesítvényeket a földbirtokosoknak, vagy azok képviselőinek azonnal kiosztani, levágván róluk a hozzájuk nyomtatott vényvet, mely az illető által aláírandó s gondosan megőrzendő. A községben nem lakó s ott megbízható képviselővel nem bíró földbirtokosoknak szóló értesítvények postai úton feladási vényvel mellet lesznek megküldendők.

Az adóköteles jövedelmek bevallására, valamint az adókvételes munkálatok gyors foganatosítására nézve a következő munkaterv állapított meg:

1. 1883. nov. 15—30-iki időben bevallandók a házbérvédelemek, melyek érvényesek lesznek az 1884, 1885. és 1886. évekre is.

2. 1884. január 15-ig bevallandók a keresetadó III. és IV. osztálya, a tőkekamat és járadékadó és a bányaadó alá tartozó jövedelmek.

3. 1884. január havában bevallandók az általános jövedelmi pótdadó kivételénél tekintetbe veendő adóssági kamatösszegek.

4. 1884. február havában tartoznak azon védköteleseknek, kiknek hadmentességi díjazatossági kötelezettségük 1884. évben még tart, állandó tartózkodási helyükön magukat bejelenteni.

5. 1884. márczius 15—30-iki időben bevallandók a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetek adója alá tartozó jövedelmek.

6. A pénzügyi kötelesek a náluk elhelyezett tőkékből folyó kamatjövedelmek összegét, és pedig:

a) a kifizetett kamatok összegét az 1884. évi márczius, június, szeptember és deczember utolsó napján;

b) a tőkésített kamatok összegét fél-évenként 1884. január és július havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni s az utánuk járó adót egyidejűleg beszolgáltatni.

7. 1884. június havában benyújtandók: a vadászatra használható lőfegyverek iránti bejelentések és a vadászati jegy iránti bejelentések.

A pécsi ügyvédi kamara felterjesztése a közjegyzői törvény módosítása tárgyában.

(Vége.)

Hasonlóképp indokolatlan s ép e miatt igazságtalan azon kedvezmény, mely a közjegyzőnek az ügyvéd felett a 11. §-ban nyújtani szándékolatik. Midőn a közjegyző

felek nevében a hatóságokhoz beadványokat intéz, e ténykedésére a közhitelesség ki nem terjeszthető, mert itt már mint a magánfél megbízottja, képviselője szerepel s így nincs elfogadható indoka annak, hogy a közjegyző ezen magán természetű megbízatását a kincstár hátrányára is meghatalmazással igazolni ne tartozzék.

A 18. §. g. pontját, daczára az indoklás ellenkező kijelentésének, a közjegyzői intézmény természetével megegyeztetetőknek nem tartjuk, mert a közjegyzői intézmény természetéről a közjegyzői midőn okiratokat szerkeszt, mint közhitelességgel bíró személy jár el s a szerződő felek is azért fordulnak hozzá, mert benne kellfetalálniok azon pártatlan hatósági közvetítőt, ki egyik félnek sem lévén magán megbízottja, mindkettőnek érdekeit egyaránt szemé előtt tartani köteles; — már most miként volna megegyeztethető ez ideálval az, hogy a közjegyző egyik órában s egyik félle szemben a curulis széken ülve mintegy közhatósági minőségben rendezze a jogviszonyokat, a másik órában s más fél számára pedig mint közönséges halandó, mondhatnók majdnem zugírás módjára írást csináljon, mert ez olosóbb s nem is jár annyi hiába való czeremoniával! — Hisz ez végképp lerontaná a közjegyzőség iránt még meglévő pietást s az egész külön intézmény fölösleges voltát ad oculos demonstrálná a jogkereső közönség előtt. — A közjegyzőnek felhatalmazását magánokiratok szerkesztésére a javaslat indoklása olybá iparkodik feltüntetni, mint a mely nem ártalmas az ügyvédi karra, mert ugymond — a feleknek ezután is szabadságukban álland ügyvédhez fordulniok. — De ez csak oly állítás, mintha azt mondanók, hogy egy kereskedő üzletének nem árt, ha egy más versenytárs nyit mellette az övéhez hasonló üzletet, hisz a vevőknek itt is szabadságukban áll a régi üzletben tovább vásárolni. Nincs oly keresetmód, mely ne szenvedne az által, ha ugyanannak folytatására más — eddig azzal nem foglalkozott — osztályokat feljogosítunk.

A 19. §. a., és b., pontjai a közjegyzői kényesztet nemcsak a házastársak, hanem a jegyesek közti jogügyletekre is ki akarják terjeszteni, — azonban eltekintve itt azon körülménytől, hogy főleg ünnepélyes eljegyzés hiányában felette ingadozó alapon nyugodnék annak megállapítása, kik és mely időponttól kezdve tekintendők jegyeseknek, mi épen ellenkezőjét látjuk bekövetkezni az indoklás által várt jó eredmények; mert az eddigi tapasztalás igazolta, hogy soha házastársak közt amnyi álszerződés nem köttetett, mint az 1874. 35.-t. cz. életbeléptető, mert azóta a mások megkárosítására irányuló álszerződések a közjegyzői hitelesség nimbusza által vétetek körül, s a hitelezők elleni igénypercek legnagyobb részében közjegyzői okmányokkal iparkodik az egyik házastárs kivonni a foglalás alól a zár alá vett ingóságokat, úgy hogy felsőbb bíróságaink már sok esetben kénytelenek voltak kibavó ajtókön is ily közjegyzői okmányokat anyagi jog szempontjából érvényteleneknek minősíteni.

Minthogy tehát a közjegyzői intézmény fejlődése is megszilárdulása a hagyatékok kötelező beszavatolása s az ügyeknek kizárólag a közjegyzők hatáskörébe utalása esetén, továbbá a tkvi beadványok kötelező ellenjegyzése mellett, valamint a bírói megbízatásoknak a kérdéses javaslatban tervezett szaporítása által teljes biztossággal, s úgy az államkincstár, mint a nagy közönség világos hasznával volna elérhető — viszont a közjegyzői jogkörnek a javaslat 18. §. g. pontja, 18. §. a., és b., pontjai, 20. és 21. §-ai által életbeléptetni szándékolat kiterjesztése minden irányban csak hátrányos lehetne: — mely alázattal eszedünk a mélyen tisztelt Képviselőházhoz, hogy előterjesztett észrevételeinket kegyes figyelemre méltatva a javaslatot csak a ki-

mutatott hátrányos intézkedések megváltoztatásával méltóztatassék törvényre emelni,

Kelt a pécsi ügyvédi kamara részéről 1883. évi november hó 25-én tartott közgyűlésből.

Erreth János,
elnök.

Pleininger Ferencz,
titkár.

Színház és művészet.

A lefolyt hét műsora semmi újat sem hozott; úgy látszik az igazgató ismeri a helyzetet s farsangra teszi el az újdonságokat. Előadásra került Erckmann Chatrien — közönségünk előtt már ismeretes — különösen jellemeiben nagyszerű színműve „A Rantzauk.” Minta előadás volt. Demidor ur Rantzau Jeant művészleg személyesítette s midőn az atyai szeretet a megrögzött testvérgyűlölség felett diadalmaskodik, e jelenetet oly igaz, meleg hangon, a duló szenvedélyek kényszerűségéből való leküzdésének oly természetű kifejezésével adta, hogy a közönség vele érezze — vele sirt. Florence szerepét a mult évben Ujházy, a budapesti, nemz. színház művésze adta; s a mikor azt mondjuk, hogy Tóth urnak e szerep alakítása csak kellemesen emlékeztetett a vendégre, de nem nélkülöztük — ez részünkről nem hízgelés. Méltó társak a keretben voltak Dancz Nina asszony (Louise) és Somogyi (Georges). — A szombatra hirdett premier „Nissida”, Boránd elrekedése miatt elmaradt s helyette rögtönözve színe került „Angot.” — Vasárnap színe került a meséjében ép úgy mint feldolgozásában képtelen „Szép asszony kocsi” s az idén sem talált jobb fogadtatásra, mint a mult évben, bár az előadás határozottan jobb volt a tavalyinál. Ez alkalommal egy kis tüntetés, vagy jobban mondva demonstráció is volt. A színlapon ugyanis Juliska szerepe Arányinnak volt osztva, de miután e szerepet minden bejelentés nélkül egy k rdalnoknő vette át, a fiataloság folyton Arányinné szolítva tapsolt, ezzel mintegy értésére kívánván adni a rendezőségnek, hogyha bármi oknál fogva szereperének szükségessége beáll, ennek előzetes bejelentését a közönség joggal megpretendálja. — Kedden — Karácsony napján, a színlap szerint „Jó-tékony-előadás.” Előadásra került másodsor „Maresa és Mariska.” — Szerdán „Vén bakancsos és fia a huszár”; esítörtökön az idén másodsor „A két árva.” — Az előadások mindegyike telt házat hozott.

*

A városi zenekar által több műkedvelő közreműködésével szerdán, karácsony másodnapján a „Hattyu-terem”-ben rendezett philharmcniai hangverseny, ismét csak kis közönséget vonzott. Ritka város, a hol a zeneortok, zenével foglalkozók s a zenét kedvelők száma oly nagy volna, mint Pécsen s mégis, ha valami hangverseny van, alig akad arra közönség. Miben rejlik e minden esetre különös jelenség oka? Azt hiszünk nem tévedünk, midőn ennek magyarázatát a felette hiányos, felületes zeneoktatásban keressük, tehát ez abnormis állapotért első sorban a zenetanítókat tesszük felelőssé. Minden — csak kissé is jobbmódu család gyermekei tanulnak zongorázni, akár van erre hajlamuk, akár nincsen; a divat azt így kívánja, azért meg kell lenni. És mi ez erőltetett oktatás eredménye? Tanulnak kissé klemperezni, eleget arra, hogy a szomszédokat kétségbe ejtsék, de nem annyit, hogy a zenét értsék, megkedveljék, szóval nem annyit s úgy, hogy művelődőleg hasson kedélyökre, érzékeikre, hogy jobb zenét hallgatni óhajtsanak s abban élvezetet is találjanak. Ily eredmény — s hogy ez az, bizonyítja minden üres hangverseny — nem érdemli meg azt az óriási költséget, mibe e divatos luxus kerül. Nem így volt ez régi időben, a honnan datálódik azon — ma már alig ránk illő epitheton,

hogy „Pécs muzsikális városa.” — Ki ne emlékezne vissza örömmel azon időkre, a mikor műkedvelőink operaelőadást rendeztek, előadásra kerültek nagyobb szabású zeneművek, mint: „Teremtés”, „Stabat mater”, „Valpurgisnacht”, s egy télen át több kamarai hangverseny volt, mint most 20 év alatt, a közönség pedig **tédult** ez előadásokra, élvezetet talált a legcsekélyebb zenei produkcióban is! — Mennyire másképp van ez ma! — Jó lesz e felett kissé gondolkodni egy a szülőknek, mint a zenetanítóknak.

A hangverseny műsorozata elég változatos volt a skivitelében — a mellékszámoktól eltekintve — valóban művészinak mondhatjuk. Zenekarunk s zenekedvelőink ismét csak azt mutatták, miként nemcsak technikailag s precizitásban képesek kifogástalan nyújtani, hanem hogy ezzel karöltve jár náluk a műzene helyes felfogása s a szellemi helyes interpretációhoz szükséges finomabb műtérzek is. Fényesen igazolta és állításunkat a „Tannhäuser-nyitány” és Beethoven D-dur Symphoniájának előadása. — Nem mondhatjuk azonban ugyanezt Beethoven (F-dur), Sonatájáról is. Ennek előadása aluszékony, kifejezéstelen volt; sem Löhr ur, sem hangszere nem felelt meg a várakozásnak. A zongora részt Andaházy kisasszony játszta több csinnal s fölfogással, mint a hogy ily fiatal még fejlődő zongoristától megvártuk volna. Juhász ur a „Troubadour” nagy áriáját, mely ugyan nem egészen illik hangterjedelmébe — szépen énekelte s bár előadása kissé bágyadt, szintelen volt, azt pótolta gyönyörű értelemes, tömör s modulatioiban mégis oly lágy s simulékony hangjával. — A zeneegylet női énekara, mely alig néhány hete van együtt, két rövidke női kart énekel zenekísérettel. Az elsőt: „Szerelmem csak egy szóba tudnam” Mendelsóhtól, igen csinosan énekelte, de a második kissé komplikáltabb kar „Saba királyné”-ből még nem igen volt előadásra érett. De a mi most, az idő rövidsége miatt még nem lehetett meg: a hang és ütenyen való biztonság azt jövőre a rendszeres oktatás — miben nő-dalárdáinknak eddig oly nagy hiánya volt — okvetlenül meg fogja hozni. — S most még csak abbéli reményünknek adunk kifejezést, hogy a zenekar következő hangversenye az ügy érdekében látogatottabb lesz, mint a jelenlegi volt.

H i r e k .

Kinevezés. Taray Andor nyug. törvényszéki ülnök s városunk volt országgyűlési képviselője curiai bírói ranggal az újonnan felállítandó pénzügyi közigazgatási bírósághoz bíróvá neveztetett ki. Öszinte örömmünk tejezzük ki a választásért, mely méltó férfira esett.

Gombos Gusztáv miniszteri tanácsost előléptetése alkalmából városunk közönsége a tanács által üdvözölte. — A jókívánatokra e hó 26-án következő távirati válasz érkezett: Nagyságos Aidinger János kir. tanácsos és polgármester urnak Pécs. Fogadják kegyesen Pécs sz. kir. város mélyen tisztelt közönsége a városi tanács utján kifejezett jókívánatait legmélyebb hálás köszönetemet. Ezen kegyes megemlékezés rám nézve annál boldogítóbb, mivel azon város közönségétől jön, melynek egyrézével együtt élet ifjúságom boldog korát és a melynek keblében nyertem kiképzetésem nagy részét. Egyetlen büszkeségem ezen nagy megtiszteltetés, a melyért hálaadó lenni soha meg nem színik. Gombos Gusztáv.

Ifj. Rádai Gedeon, kir. m. honvédelmi miniszter meghalt. Halála hírét 26-án hozta meg a táviró Bécsből, hol a miniszter nyelvrák betegnek feküdt. Az elhunyt Péczelen, 1839-ben született s unokáncse volt a híres szegedi kir. biztosnak. A haláleset oly hir-

telen történt, hogy a kezelő orvosokat is meglepte. A ministerium vezetésével ideiglenesen B. O r e z y Béla miniszter bizatot meg. **Jóteköny adomány.** Stern Mór bécai bankár mennyasszonyával, Engel Luiza kisasszonnyal e hó 24-én az izr. nőegylet elnöknőjénél 100 forint adtak az egylet céljaira. Az elnöknő e nemes tettért nyilvánosan szavaz köszönetet az adakozóknak.

Templomi ének. Karácsony első és másodnapján a belvárosi plebánia templomban Hilscher Ilona k. a. és Hoffer Károly énekeltek a náluk megszokott routinnal több templomi éneket. Valóban elismerésre méltó tett az, ha azok, kiket a természet szép hanggal áldott meg, ezt néha az Isten dicsőítésére is hallatják.

Karácsonyfa. A németbólyi „Paulai Szt. Vince” reud nővérei vezetése alatt álló zárdaiskolában szép karácsonyünnepély folyt le f. hó 27-én délután 4 órakor. Az ünnepély az ovodában kezdődött, s a szépen felkészített karácsonyfa körül csoportosult, hol ének, szavallat és szebbnél szebb gyermekjátékok folytak le. Végül szétosztattak a karácsonyfa kincsei: czukorkák, mézesbáb, gyümölcs és játékszerek, melyeken a kicsik kipirult arccal gyönyörködtek. A szegényebbek meg mindenféle ruhaneműekkel ajándékoztattak meg, melyeket az intézet fantatörzsa, Montenuovo hg. és több helybeli emberbarát ajándékozott. Az intézet másik osztályában egy jól rendezett alkalmi játék lefolyta után szintén gazdagon megajándékoztattak a növedékek ruhaneműekkel és édességekkel, mire egy kis leánya egyszerű de hálás szavakkal köszönte meg a nemes adakozók jótekönyiségét. A szülők és jelen volt vendégek teljes melegezéssel távoztak és hálával emlékeznek meg a t. növérek áldásos működéséről, valamint az intézet nemes alapítójáról.

A baranyamegyei kir. tanfelügyelősegéd. Valamennyi közs. Iskolásoknak. A nm. vall. és közoktatási nagy kir. ministeriumnak f. évi nov. hó 14-én 37127. sz. a kiadott rendeletből folyólag értesitem az iskolásokat, miként az 1885. év országos kiállítás tanügyi részét illetőleg „kiállítási utmutató” jelent meg (Balogh Vilmos és Toldy Ferenc által kiadva), mely a kiállításra nézve eddig történt intézkedések és különféle bizottságok alakításáról kellő tájékoztatást nyújt. (Ara 60 kr.) A mű a könyvkereskedések utján megrendelhető. Bejelentési iver a központi kiállítási irodában (Budapest kereskedelmi ministerium) kaphatók. Pécsen 1883. évi december hó 11-én. Salamon József kir. tanfelügyelő.

A jogászbál bizottsága már szétküldte meghívót a január hó 12-én tartandó tánczvigalomra. A bál lady patronesse Szily-Jeszenszky Ilona urnó, kinek neve elég garantált nyujt arra, hogy a bál a környék elegantiájának gyűlőhelye lesz. A tánczvigalom rendezősége, mint halljuk mindent elkövetett arra, hogy az ideai jogászbál semmiben sem maradjon az eddigiek háta-megett.

Katonai kórház csereügyében a kiküldött vegyes bizottság f. hó 21-én tartott ülésében a város közönsége által építendő új kórház terveit az albizottság jelentése alapján felülbírálván, azt végleg megállapította, egyuttal a város közönsége és a katonai kincstár között kötendő szerződés és az ennek kiegészítő részét képező kiviteli szabályok szövegét újra átvizsgálta és elfogadta. Ezen megállapodások most a városi közgyűlés elé terjesztetnek tárgyalás végett, honnan a m. kir. belügyi és honvédelmi, ugy a közös hadügyministerium elé kerülnek. Ha mindezen retortán sikerül keresztül vinni az ügyet, mi egy félév alatt, ha újabb nehézségek nem támasztanak, könnyen megtörténhetik, akkor már az új kórház építése a jövő év folyamán tényleg megkezdhető vagy elkészíthető lesz.

Hibaigazítás. Karácsonyi számunkban a megyei tisztújításról közölt tudósításunkban nyomdai kihagyás folytán kellemetlen

zavar történt, melyet ezennel helyreigazítottunk. Szolgabíráknak választottak a siklósi járásban Antal Pál, sz. b. segédnek Németh György, a mohácsi járásban Sey Lajos, sz. b. segédnek Jeszenszky Gyula.

Illusztrált éleczlap Pécsen. Arról értesülünk, hogy ma, lapunkkal egyidejűleg hagyja el a sajtót egy „Pécsi Ezop” című, hetenkint egyszer megjelenő társadalmi illusztrált éleczlap. Az éleczlap szerkesztője V. Fíntha Dénes „Ezop” álnév alatt. E jelenség sikerültét annyival inkább kíváncsi figyelemmel várjuk, mert nem tagadhatjuk el attól a merész vállalkozás érdemét. Hogy magának járható utat törjön egyébként buján burjánzó talajunkon, ahhoz nagy lelki erő, nem kevésbé szikrázó toll, s annál több tapintat szükségesül kell. Ha ily vértel „Ezop” ellátta magát, akkor sikert remélhet, a mit mi különben öszinte szívvel kívánunk neki.

A kisbirtokosok földhitelintézetének mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét. Ez intézet a 33 $\frac{1}{2}$ évi törlesztési záloglevél kölcsönköltnél a 7 $\frac{1}{2}$ % kamatot január elsejével 7%₀-ra szállította le s így a lehető legolcsóbb pénzt nyújtja a kiszagadának. A hirdetés ismételve felhívjuk a hitelt igénylő birtokosok figyelmét.

A buda-pécsi vasut iggazgató tanácsa legközelebb megalakul. Magyar igazgató tanácsosokul ki vannak szemelve: Andrassy Aladár gróf elnök, Vizsolyi Gusztáv és György Endre képviselők, Perczel főispán, Pallivici ögróf igazgató, Kornfeld és Lukács Gyula igazgatók. Osztrák részről Nemes gróf, Mauthner igazgató, Herz építészeti, Cassian vezérigazgató.

Siklósról írja levelezőnk. A „Veres kereszt-egylet” siklósi fiókja az idén ismétleten felállította karácsonyfáját a városháza kis termében. Ismétleten voltak tanui a szegény gyermekek öröm- és háláérzetének és ismétleten találkoztunk az egylet nemes-szívű hölgyeivel, élükön a fáradhatlan és áldozatkész elnöknő Németh és Reisz urnókkal — egyik szép erényök, a jótekönyőség gyakorlatában, a mely között a szegény kiesinyek öröme mintegy visszatükröződött arczukon. De hadd mondjam el az ünnepély lefolyását. 24-én d. n. 4 óra után gyűlt egybe a kiküldött választmány és többnyire intelligens közönség. A roz ruházu, didergő, többnyire sápadt színű szegény gyermekeseg szerényen, de mégis kíváncsian vette körül félkör alakjában a teljes pompában álló karácsonyfát. Ezután az egylet szónoka, Kossa D. sokott gondülékenységgel esettelte az egylet célját és a midőn az egylet e szép ajándékát az egylet nevében átadta: az ünnepély tényleg megnyitott. Az eddig látottak éshallottak már szokatlan kedélyhangulatba ejtettek, de a midőn láttuk, mint törnek elő itt-ott a hála- és örömkönyök, mint csillámlik meg egy-egy örömsugár a szegény szülők szemében is: valósággal meg voltak hatva és meg voltak győződve, ha volt is ott olyan a ki tehetőséghez mérve nem vett részt a karácsonyfa felállításában, sajnálta, hogy ő is e nap emlékére nem tett boldogga egy szegény kiesiket. — Az egylet valóban kitett magáért, megmutatta egyuttal azt is, hogy a valódi jótekönyőségnek nincsen felekezete, mert itt mind az adakozók, mind a segélyezettek felekezeti különbség nélkül vettek részt és örültek egyarant. Segélyezve lett összesen 38 szegény gyermek. Ezek közül volt r. k. 19, helv. hitv. 11, gör. kel. 6, izraelita 2. Midőn soraikat zárjuk, kívánjuk: Aldja meg Isten az emberbaráti szeretetből eltelt egyleti tagokat egy, a hogyan azt a romlatlan szívű felruházott és legalább ideiglenesen boldogga tett szegény kiesikék közs atyáinktól imáikban kívánják. Péterti.

A dunamelléki ref. püspök választás ügye szokatlan érdekeltséget támasztott megnyén ref. egyházi köreiben is. A jelöltek: Filó Lajos nagy- körösi, Baksa y Sándor kun-

szent-miklósi lelkészek és Szász Károly miniszteri tanácsos. Mind a három annyira ismert jelességű férfi, hogy a ref. egyház jogosult büszkeséggel tekinthet reájuk. Maga a f. baranyai egyházmegye 64 szavazattal járul a választási urnához. Ez oly tekintélyes szám, melynek megszerzése nem megvetendő nyereséget volna bármelyik jelölt részére is. Meg is indult a korteskedés, folytak az értekezések ma egyik, holnap másik jelölt érdekében. Csak az a lehangoló az egész mozgalomban, hogy a korteskedés hevében némely tulbuzgók olyan eszközökhöz folyamodnak, melyek sem a választónak, sem a választottnak nem válhatnak tisztességére. A közelebbi napokban azon — Amerikából importált — yankee-fogással élt valaki, hogy ország-világ előtt hirdeté, miszerint Baksa y önként visszalépett a jelöltségről Szász K. javára, így akarván a Baksa y-pártot megbontani. Mi ezuttal abban a helyzetben vagyunk, hogy az egész Baksa y-féle visszalépést — a lehető legjobb forrásból merített értesülés alapján — koholmányoknak s kissé ügyetlen kortesfogásnak jelenthetjük ki.

A székesegyházi zene- és énekkar ellen a karácsony hete alatt számos panaszt hallottunk. A karácsonyi és karácsonynapi ünnepi misét élvezhetlenül s goromba hibákkal telve adták elő, melyekkel az ájtatos közönséget zavarták. Ajánljuk a főtisztelendő káptalan figyelmébe, mert mióta nincs „regens chori” az énekkar igen sokat megenged magának, s hogy többet ne említsünk, mi is tapasztaltuk azt az ájtatosságot zavaró, fület boszantó zajt, hangolást melyet e néhány „művész” ott fenn a kazaton végezh vizs.

Az év halottai. Az év letűntével nem mulaszthatjuk el kegyeletesen megemlékezni városunk s környékünk halottairól, kiket 1883. évben szőlített ki az életből a halál angyala. Midőn elhunytak, mindegyikről külön emlékeztünk meg lapunkban s most ismét elsoroljuk őket: az év búcsuztán, újra elbúcsuzunk tőlük. Januárius hóban meghaltak Réder Vilmos tszéki bíró (Mohács), br. Gervay Adolf, Baán József kanonok, Likl Irma. Februáriusban Cserta Ignác kereskedő, Ramazetter Károlyné (Hamburgban), Farkas Géza ügyvédj. Márciusban Sedlmayer Józsefné, Horvatics József V. oszt. tanuló, özv. Windich Ferencné sz. Kovács Franciska, Marjovszky József, Heigl Károly molnár, Berger József magánzó, Gyenes Pongrácz tszéki tkvezető. Áprilisban, özv. Schneckenbergerné szül. Vörös Julianna, özv. Nagyszigeti Szily Antalné szül. Hunkár Teréz, özv. Kissné szül. Antal. Dr. Antal nővére. Májusban Erreth Deszö 8. oszt. tanuló 18 éves, Tóth Béla ügyvédj. (Kaposvárott), Labrentz Mihályné szül. Szőke Anna, Schultz József polgár 73 éves, Hegey Ádám tszéki joggy. (H-Hetényben). Júniusban Buregh István r. biztos, Laczkovits Mária k. a., Németh Józsefné szül. Lazányi Nina, Valentin Róbert (Gleichenberg) hinkovezei Hinka József ügyvéd. Juliusban Obetko Vilma 21 éves, Bors Mátyás 70 éves. Augusztusban Mücke József Ferencz, Vész Albert volt reált. ig., Földváry Akos reált. tanár, Mária Xaverina apáca, Klein Hermann festő, Dr. Spitzer Károly ügyvédj.

Herbert Anna 27 éves. Októberben Pirkner József gyámpénztárnok, Dankó Gyula zenész. Novemberben Forray Ivánné szül. Trixler Mariska, Heindlhoffer József polgár. Decemberben Sziláby Teréz k. a. Dr. Kronberger György orvos. Nyngodjanak a kével.

Az állami közép ipartanoda igazgatóságától. A budapesti állami közép ipartanoda igazgatósága felkéri mind azon gyárosokat, géptulajdonosokat és földbirtokosokat, a kiknek vizsgált kazánfüttökre van szükségük, hogy ilyenek nyertesét végeztet hozzá (VIII. bodzafa utca 28 sz.) fordulni sziveskedjenek.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felélő szerkesztő: Bodó István.

16298 1883. Árverési hirdetmény.

Drávaszentmártoni egyház végrehajtótának Bosnyák Stankó örökösai végrehajtást szenvedő elleni 60 ft tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében.

Az 1884. évi január hó 15. napján d. e. 10 órakor Drávaszentmártonban a községi bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsátatik, a pécsi kir. tszék területén levő Drávaszentmárton községben fekvő a drávaszentmártoni 100. számú tjkben felvett 98. sz. ház 3 négyed teleknek aránylagos legelő illetőségnek Bosnyák Stankót illető része 1159 ftban ezenel megállapított kiküldetési árban.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kiküldetési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 115 ft 90 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. tez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. k. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átengedtetni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig: az első az árveréstől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 2 hónap alatt, az utolsó 1/3 részt ugyanazon naptól számítandó 4 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az 1881. évi decz. 6-án 39.425/L. 14. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a pécsi kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Vevő köteles az ingatlan terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházás illetéket viselni.

Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedéskor lép, és annak haszna ezen naptól őt illeti.

A vételi bizonyítvány az 1881. évi t. cz. intézkedései értelmében csak az esetben fog kiadatni ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az idézett törvényzikk 181. §-a intézkedéseinek megfelelő utóajánlat nem tétetik.

A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

A menyőiben vevő az árverési feltételeknek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, a megvett ingatlanra az érdekeltek bármelyikének kérelme követeztében az 1881. évi LX. tez. 185. §-a szerint vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

A pécsi kir. tszék telekvi hatóságának 1883. október hó 12. tartott üléséből.

Brodzky B.

kir. tszéki jegyző.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy Zsolnay Vilmos edénygyáros Pécssett, Ferenczies-utca 11-ik számú házában összes gyártmányai-ból teljesen berendezett gyári raktárt nyitott. Ezt a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel

Zsolnay Imre.

Közt Ferencz

mű- és kereskedelmi kertészete Széchényi-téren, ajánlja legnagyobb készletét kitűnő asztali gyümölcsökből

Közeledő

Karácsonyi ünnepekre

igen kedvező áron ajánlok: szép válogatott narancsokat mándárinok, ezitromot, továbbá tiszta mazsolát, mandolát, datolyát, fügét, koszorukban és dobozban, diót, olasz mogyorót, szép francia mákot, bosnyák szilvát, szárított és cukrozott göröci gyümölcsöt, mindennemű halakat, sajtokat különösen díszítéshez alkalmas csemegéket, szines gyertyácskákat; legalmasabb ajándéku pedig cukrot, kis sövegekben, kávé, csokoládét, pezsgő és csemege borokat.

Nick Károly Pécssett

déligyümölcs és csemegeárukereskedése király-utca (nemzeti kaszinó)

a Légszeszcoaks

a helybeli légszeszgyárból

2 1/2 meter mázsától

tel felé, kosarakban a házhoz szállít

Kindl Ferencz

444 **Nepomuk utca 33.**

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félek külön lakozásával is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Előolvasonőnek kerestetik egy öregebb vagy fiatalabb nő egy előkelő házban. Bővebbet a kiadóhivatalban 498

Jó szakácsné kerestetik, követeltetik hogy tiszta becsületes és értelmes legyen. Bővebbet a kiadóhivatal.

Egy 8. gymnasiumi osztályt sikerrel végzett s a jegyzői teendőkben jártassággal bíró fiatal ember mint jegyző segéd alkalmazást keres. — Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Három szoba a földtérén 1-ső emeletben azonnal ber-

be adandó. Közelebbet e lap kiadó kivatallánál.

Egy jó irással és hibátlan helyesírással bíró fiatal ember másolási vagy más munkát keres, melyet szabad óráiban méréskelt díjazás mellett otthon végezhetne. A kiadóhivatal ad értesítést.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti országút alatt, jutányos áron eladó, vagy haszonbérbe vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Kis-tér és ferenczies utca sarkán levő sütőházban több tanoncz vétetik fel. 463.

Alólírott ajánlja gazdag választékban felszerelt mindennemű **arany és ezüst zseb-órák, francia pléh-órák, schwarzwalddi faliórák raktárát, úgymint mindenféle arany pecsét-, facon- és jeggyűrűk, továbbá arany és ezüst fülbevalók, mindennemű karpereczek és tűk, ing- és manchett-gombok, asztali álvány és evőeszközök.**

Használt arany és ezüst tárgyak a legmagasabb ár mellett beváltatnak.

Az általam eladott javított órákért egy évig jótállok.

Goitein Jakab,

óras és ékszerész.

Széchenyi-tér Piacsek-féle ház.

Varrógépek.

Legnagyobb választékban gyári áron kaphatók

OBETKO K.

első pécsi varrógép kereskedésében,
(városház épület helyiségében).

Igen alkalmas ünnepi ajándék.

Nélkülözhetlen minden háztartásnál.

Készpenz fizetésnél 5 fnt engedmény.

Havi és heti részlet fizetése is adhatók.

Egyes géprések külön is raktáron vannak.

Öt évi jótállás mellett.

Javitások jutányosan s igen jól eszközöltetnek.
Árjegyzékkel ingyen szolgálunk.

A karácsonyi és ujévi ünnepek alatt vett egyes gépek után 5% külön engedmény is adatik.
Továbbá ajánlom dussan felszerelt, dísz és norinbergi árukból álló raktáramat.

Jó és pontos szolgálat biztosítatik. — Levélbeli megkeresésre azonnal válasz adatik.

Varrógépek.

495

"Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen!"

Erdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KÁROLY ROBERT,

Manchesteri lakos által feltalált

osztrák császári kizárólagos magyar kir. szabadalmat nyert

SZOPIANA-SZÁJSZESZ

Hatása:

1. Sopiánaszájszész a száji- és orr-üregek (odvas vagy műfogak, dohányzár vagy bármí más okból eredő) minden bűzét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a pernyűt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, megzoltítja a fogkö kiződését, védi a fogak zománctát és óv a fogfájás ellen.
3. A száji- és orrüreg mindennemű szűlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja üdítő és piroslítja a foghúst és edzi a nyakbárátyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja ha a fájó fog busa pár eseppl. vizze nem elegendő a szájszesszel meg nedvesítettik.
5. Diphtheritis és más torokfájásoknál igen sikeres gargalizáló szer.

Ára kicsinyben egy üvegnek

1 forint 25 kr. o. é.

Raktárak: *Sipőcz István* Gyógyszárésznel *Pécsen*, *Török József* Gyógyszárésznel *Budapestben* és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban. *Bíró János* gyógyszerész úrnál *Kölcsevározt.*

Főraktár

Dr. Schulhof Adolf úrnál
Pécsen.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől elomutathatók.

A legnemesebb fajú, kézzel szedett, finom

alma

százával, fajok szerint különböző áron kapható a Petrezselyem-kutnál Klimó- és Petrezselyem-utca szegletén levő emeletes házban.

496

Ujévi és karácsonyi a ajándékok.

A legizlésteljesebb és legfinomabb

karácsonyi és ujévi ajándékok
kiállítása

a melynek megtekintésére a t. cz. közönséget tisztelettel meghívom, azok vételét a közönségnek ajánlván.

Különösen figyelemztetem, hogy Svajeci utazásom alkalmával, különböző, itt még nem látott ujünnepságokat,

„gyönyörű bonboniéreket“

mohával és hegyi virágokkal díszítve, elegans **díszítési tárgyakat,**

francia chokoladet a legkülönbözőbb legszebb alakokban és formákban, a legnagyobb választékban beszereztem. Tisztelettel

Kammermayer István

czukrasz a központi takarékpénztári bazárban.

Karácsonyi és ujévi a ajándékok.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ által az itthelyi jogi képvisellel s a jelzálog kölcsönök közvetítésével bizatván meg, van szerencsém a t. kölcsönt igénylő közönség tájékozásául köztudomásra hozni a következőket:

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ az 1879. évi 39. törv. czikk és alapszabályai értelmében **kizárólag földbirtokra 300 frttól 10.000 frtig terjedő jelzálog kölcsönöket ad** és pedig záloglevelekben vagy készpénzben.

Záloglevél kölcsönök adatnak: 1.) **harminczhárom és félévi (33 1/2) törlesztésre.** melynél a tőke 7%-kos 67 félévi részletben törlesztetik, vagyis a kölcsön 100 frtja után félevenként 3 frt 75 kr. törlesztési hányad fizettetik; 2.) **tizenhét (17) évi törlesztésre** olykép, hogy a tőke 10%-kos 34 félévi részletben fizettetik vissza, tehát minden 100 frt után félevenként törlesztési hányadul 5 frt fizetendő le.

Ezen kölcsönök záloglevelekben adatnak, melyek értékesítését az általa időről időre megállapítandó beváltási ár mellett maga az intézet eszközli.

Készpénz kölcsönök szintén adatnak, akként, hogy a tőke 10 év alatt 20 egyenlő félévi részletben fizettetik vissza s a mindenkori tőke 7 1/2 %-kal kamatoztatik.

Ezen kölcsönök az intézet részéről a feltételek pontos megtartása esetében fel nem mondhatók.

A kölcsönök részletes feltételei és a záloglevelek beváltási ára alulirtnál (Pécsett, Király-utca 20. szám alatt) betekintheők.

Kelt Pécssett, 1883. szeptember 20-án.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ megbizásából:

Fekete Mihály,

ügyvéd.

406

Feltétlen biztos 5% felül kamatozó értékpapírok

tőkebefektetésül ajánlva.

Magyar Jelzálog Hitelbank

és

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

5% záloglevelei

betáblázott jelzálog-kölcsönök alapján kibocsájtva.

Ezen záloglevelek, melyek ugy a m. k. állam-hivataloknál, mint a cs. k. és honvéd hadseregnél ovadék- (cautió) ként elfogadtatnak, egyesitik magukban a feltétlen biztosságot jó kamatozással.

Pontosan a hivatalos árfolyamon, minden további költség nélkül kaphatók

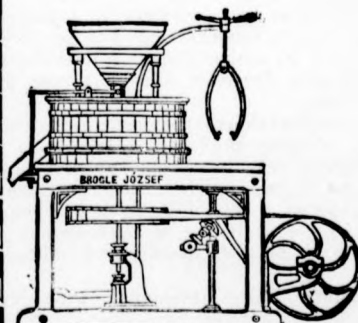
Ullmann M. Károly

bank- és váltóüzletében.

487.

Brogle József Budapest

gép- és rostalemezgyára, külső vácsi-ut.

Ajánlja legjobb szerkezetű kettős őrlőmalmit (szijhajtásra) gabona-tisztítógepeit (koptatóhoz) malom-trienurjeit

stb. jutányos árak mellett.

443. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

**Hoff János-féle
malátakivonat egészségi sör.**

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorhajók, sorvadás, vér-szegénység s az altesti szervek működései ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer üdülőknek mindennemű betegségek után. Ára palaczkonként 60 kr.

**Hoff János-féle
malátakivonat mellczukorkák.**

Felülmulhatlan a köhögés és elnyakosodás ellen. A számtalan hamisítások végett kék csomagolására és a valódi malátakivonat czukorkák védjegyre (a feltaláló arczképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagok an 60, 30, 15 és 10 krral.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevele.

A l á i r á s o k :

Ő felsége Viktoria angol királyné. — Királyi ő felsége az edinburgi herceg. — Spenzer a kiállítás elnöke. — John Erie Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

**Hoff János-féle
koncentrált malátakivonat.**

Mell- és tüdőhajók, idült köhögés, hurut és gégefő-hajók ellen. Biztos siker s igen kellemes szer. Palaczkonként 1 frt 12 kr. és 70 krral is.

**Hoff János féle
maláta-csokoládé**

Testi- és ideggyengeségen szenvedő egyéneknek felettebb tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű, kiváltképen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete, mint nagyon izgató meg van tiltva. Egy negyed kilós csomag 1.80 kr., 90 és 60 kr. Egy fél kilós csomag 2 frt 40 kr., 1.60 kr. és 1 frt.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorhajók, erőtlenedés, lesaványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitüntetve. Alapított 1847-ben.

A valódi maláta kivonat készítménynek feltalálója s egyedüli készítője :

Hoff János csász. kir. udvari szállító urnál, es. kir. tanácsos.

Európa csaknem minden fejedelmének udvari szállítója. Bécs, I. gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8. — Gyári helyiség: Graben, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb egyéniségek részéről 1882-ben császári ő felsége Károly, Lajos főherceg, Frigyes főherceg, királyi ő felsége a valesi herceg, Ligne herceg, az oldenburgi hercegnő, a russi hercegnő, Ferenczy kisasszony, királynők ő felségének felolvasónője; Mária Valéria hercegnő királyi ő felsége angol nevelőnője, Metternich család, Clam-Gallas, Karácsonyi, Batthyányi, Rommer, Philippovics tábornagy, gróf Wurmbbrandt sat. sat. Ajánlva orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Schnitzler, Granichstätt s számos más által 1883-ban.

Őt legujabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből es a vidékről 1883. szeptemberben.

Sok százezeren, kikről már lemondtak, a Hoff J.-féle malátakészítm. által (malátakiv. egészségi sör) meglőnek mentve, egészségököt visszanyerték annak még ma is örvendeznek. (A felüldütek saját szavai.)

Tekint. ur **Teljes egy évig** sinlődtem fájadalmas **gyomorhurutban** és **köhögésben**, hasztalan volt minden gyógyszer, míg csak az ön kitanó Hoff János-féle malátakészítményeit nem használtam; néhány hónapja a köhögés tökéletesen megszűnt, étvágyam ismét megjött s egészségem az ön Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör által tökéletesen helyreállt. Fogadjak legforróbb köszönetemet. Egyidejűleg egy magyar nyelven írt köszönő-iratot mellékelek, sziveskedjék azt minél szélesebb körben elterjeszteni.
Mező-Kovácsné
Dr. Nagy Alajos, plébános.

Orvosi gyógyelismervény.

Tekintetes ur! Van szerencsém önnek azon kellemes tudósítást tethni, miszerint a Hoff János-féle maláta készítmények eddig még valamennyi betegnél, kik légzőszervi bántalmak, elégtelenség s emésztési bántalmakban már régebbi idők óta szenvednek a legsikeresebbeknek bizonyultak, miért is felkértem önt, postai utánvét mellett „Guschal János urnak Brünben“ czim alatt, 28 palaczk malátakivonat egészségi sör és 3 zacskó malátacukorkának megküldésére.
Grottan, 1883. szept. 9. Mély tisztelettel **Dr. Fröde József**, gy. orvos.

Kérek postafordultával 60 palaczk Hoff János-féle jeles maláta kivonat egészségi sört.
Thurnambast kastély, október 4. 1883.

Grf. Auersperg Ervin.

Magas köszönő és elismerő irata du Mont bárónő ő méltóságának a Hoff-féle maláta kivonat egészségi sör sikeréről-

Hietzing, Bécs mellett, Január hó.

A malátakivonat egészségi sör és maláta csokoládé engem egészen kigyógyítottak egy bronchialis catarrhusból. A maláta-bonbonoknak csillapító hatásuk van. E gyógymódot folytatom a zord időjárás betolyásai ellen s kérem küldjön nekem 28 palaczk malátakivonat egészségi sört, 5 csomag maláta-bonbont és 2 kilo maláta-csokoládét. Kötelenző meleg köszönetem mellett maradok du Mont Marie bárónő sz. Batthyányi grófnő.

Főraktár: **Spitzer Sándor fia, Sipőcz István gyógyszerész, Nick Károly Pécs. Eszék: F. S. Thurner fia, Kaposvár: Lajpczig A., Szigetvár: Salamon Gy. gyógyszer., Mohács: Schlesinger M. Szegszárd: Hahn Ád.**

Ó V Á S! Csakis valódi Hoff János-féle maláta gyártmányokat kell kérni a es. kir. keresk. törvényszéknél Ausztria-Magyarországban bejegyzett jeggyel (a feltaláló arczképével.)

Páris. — London. — Budapest. — Grác. — Hamburg. — Frankfurt a Majna mellett. — New-York.

20771.
1883.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bartok József végrehajtonak Özvegy Stoll Péternő végrehajtonást szenvedő elleni 593 frt 20 kr. tőke követelés iránti végrehajtonási ügyében Bubreg Imre pécsi lakos magasabb ajánlata folytán a pécsi kir. törvszék területén levő Pécs város határában fekvő a pécsi 3792. sz. tjkvben felvett 2352. 2353. 2353/1. 2353. 2/a hrsz. fekvőségekre 3/8 sz. házra az árverést 2860 frt kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi január hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Pécesst a telekkönyvi irattárban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/_o vagyis 92 frt 80 krt. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvszék mint telekvi hatóságnak 1883. évi nov. hó 23. tartott üléséből.

Decleva,

kir. trvszéki jegyző.

Pécssett, 1883. Ramazetter K. könyvnyomdája.

Asztalos és kárpitos butorraktár.

Van szerencsém t. cz. uraságának szives tudomására hozni, miszerint a lyceumi épületben 30 év óta fennálló nagy kárpitos és asztalos butor raktáramat a „Pécs baranyai közp. takarékpénztár-“nak a király-utcai, Dr. Schwarz-féle házában volt helyiségeibe helyeztem át.

Bátorodom szives figyelmét ezen ujonnan gazdagon felszerelt raktáromra tisztelettel felhívni, hol mindennemű a legujabb francia butor-kelmék, francia modorban készített butorok, háló- és ebédlő szobák, salonok és boudoirok nagy választékban vannak, továbbá vasbutorok, nádszékek, tömören hajtított faból, tükrök belga üvegéből és faragvány dísz-tárgyak.

Elválalom az elkészítését teljes menyasszonyi kelen-gyének, szobák teljes berendezését és spalirozását, valamint termek díszítését, melynek stylszerű csinos és jó kiállítása lehető kedvező árak mellett mindenkor a legfőbb törekvésem leendő.

Lyceumi raktáramban levő butorokat teljesen leszállított áron végkiárulom.

491

Mély tisztelettel
Mszáros Ferenczné.